

**ECOLOGISCH ONDERZOEK
NIEUWKOOPSEWEG TE
PIJNACKER**

ECOLOGISCH ONDERZOEK NIEUWKOOPSEWEG TE PIJNACKER

Kenmerk: 20201918/rap01
Versie: 1.0
Datum: 25-10-2021

Auteur: L. R. (Lucas) Doef
Projectleider: D.L. (David) de Vos
Veldwerk: B. (Bastiaan) van de Wetering, D.D. (Daphne) Heuzen, D.L. (David) de Vos, A. (Aaron) Meijer
Kwaliteitscontrole: D.L. (David) de Vos
Opdrachtgever: Juust B.V.
Goessestraatweg 17a, 4421 AD Kapelle
Contactpersoon: M. (Marik) Waterman

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2.	huidige en toekomstige situatie	2
2.1	Beschrijving huidige situatie	2
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	6
3.	Methode	6
3.1	Leefwijze vleermuizen	6
3.2	Leefwijze huismus	7
3.3	Leefwijze kerkuil	7
3.4	Leefwijze steenuil	7
3.5	Leefwijze steenmarter	8
3.6	Verwachte soorten en functies	8
3.7	Veldbezoek	8
4.	Resultaten veldonderzoek	10
4.1	Inleiding	10
4.2	Samenvatting	14
5.	Effectenanalyse en maatregelen	14
5.1	Inleiding	14
5.2	Vleermuizen	14
5.3	Zorgplicht	15
6.	Conclusies	15
6.1	Functies en effecten	15
6.2	Maatregelen en ontheffing wet natuurbescherming	15
7.	Literatuur	17

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

De eigenaren van de percelen aan Nieuwkoopseweg 44a, 46a en 21 te Pijnacker hebben het voornemen om de percelen te bebouwen met woningen, waarbij de huidige bebouwing gesloopt wordt. Hierdoor kunnen mogelijk effecten optreden op beschermde soorten flora en fauna. Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is quickscan Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd door ATKB (zie ATKB rapport p20488/rap01, versie 1.0 van 15-01-2021). Uit deze quickscan blijkt dat de werkzaamheden mogelijk effecten op functies van vleermuizen, jaarrond beschermde vogels (huismus, kerkuil en steenuil) en steenmarter hebben. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden. Overtreding kan plaatsvinden op een aantal onderdelen van de Wnb., namelijk voor:

- vleermuizen, opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb;
- huismus, kerkuil en steenuil, opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn en in artikel 3.1 van de Wnb;
- steenmarter, opgenomen in artikel 3.10 van de Wnb vanwege nationaal beschermde status.

Om te bepalen of effecten optreden op bovengenoemde soorten heeft ATKB in 2021 naderonderzoek uitgevoerd.

Tijdens het naderonderzoek is onderzocht welke soorten en aantallen in het gebied voorkomen, en welke functie(s) het plangebied heeft voor deze soorten (verblijf-/nestplaatsen, foerageergebied en vliegroutes). Dit is essentieel om uitspraken te doen over de effecten op populaties van de beschermde soorten en de eventueel te nemen maatregelen. Ook geeft het duidelijkheid op de vraag of het indienen van een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming bij de provincie noodzakelijk is.

I.2 DOEL

De doelstelling voor het naderonderzoek is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

- Welke beschermde soorten maken gebruik van het plangebied?
- Welke functie heeft het plangebied voor deze soorten (foerageergebied, verblijf-/nestplaats of vliegroute)?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de populaties die bij de ingreep betrokken zijn?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied?
- Welke maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Welke maatregelen moeten worden uitgevoerd om aan de zorgplicht te voldoen?
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van beschermde soorten te garanderen?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen?

1.3 LEESWIJZER

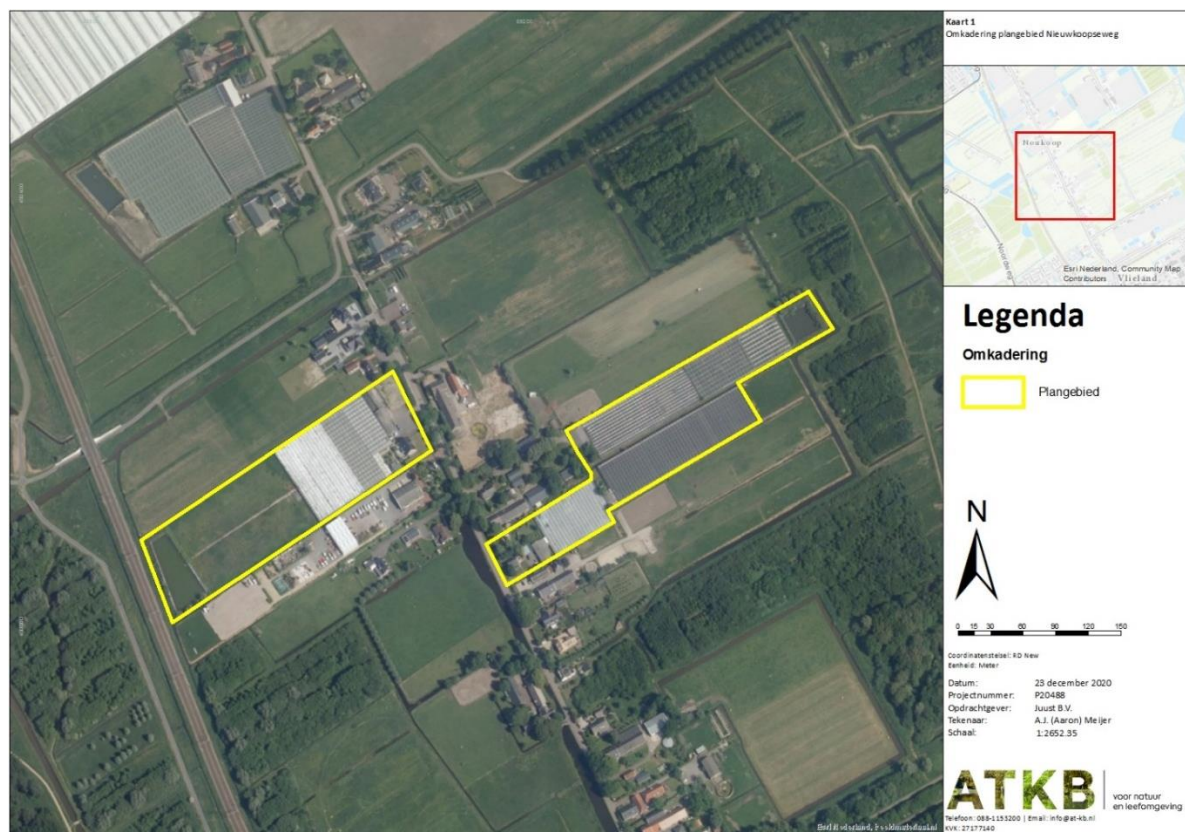
In hoofdstuk twee is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het naderonderzoek en in hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 5 worden de effecten bepaald van het plan op de beschermde soorten die gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. Ook wordt beargumenteerd of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het laatste hoofdstuk geeft een samenvatting van de bevindingen uit deze rapportage.

2. HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

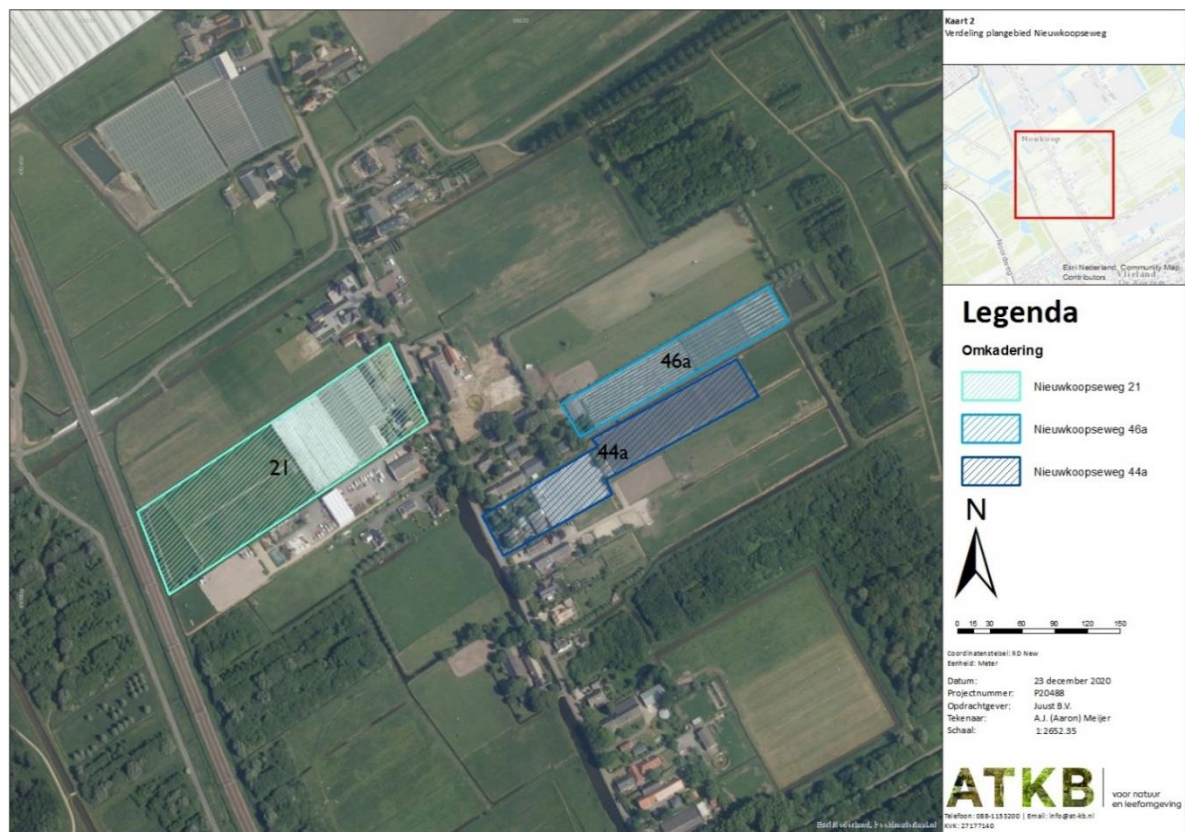
2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied betreft enkele percelen aan de Nieuwkoopseweg te Pijnacker met de bestemming 'Agrarisch-Glastuinbouw'. De eigenaren van de percelen Nieuwkoopseweg 44a, 46a en 21 te Pijnacker zijn voornemens om op hun percelen woningen te bouwen. Hiervoor zullen de bestaande bedrijfs- en glastuinbouwopstallen gesloopt worden. Het bestemmingsplan van de percelen zal hiervoor gewijzigd worden van 'Agrarisch-Glastuinbouw' naar 'Wonen'.

Het plangebied bestaat uit drie locaties gelegen aan de Nieuwkoopseweg. Aan beide zijden wordt de Nieuwkoopseweg begrenst door natuur en recreatie gebied. Figuur 1 en 2 geven de globale ligging en de opdeling van het plangebied weer. In figuur 3, 4 en 5 zijn enkele foto's opgenomen om een algemene impressie van de percelen binnen het plangebied te geven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (geel omlijnd). Bron ondergrond: ArcGIS

Figuur 2. Ligging van de percelen in het plangebied. Bron ondergrond: ArcGIS

Nieuwkoopseweg 21

Het perceel aan de Nieuwkoopseweg 21 is circa 2 hectare groot. Het perceel is omkaderd met heldere, vegetatierijke slootjes. Aan de kant van de Nieuwkoopseweg bevindt zich de bedrijfswoning met een overdekte opslagplaats en een rijbak. Achter de woning ligt een kas die bijna de helft van het perceel bestrijkt. Voorbij de kas ligt een stuk braakliggend terrein, dat ongeveer de helft van het plangebied bestrijkt, met daarop een waterbassin. De overdekte opslagplaats bevat veel rietruigte en stro, en pallets, dakpannen, en ander puin. Een aantal van de kasruiten missen. De beplating op het plafond van de kas mist ook deels. Het waterbassin op het braakliggende terrein is begroeid met bramen.

L1

R1

L2

R2

Figuur 3. Huidige situatie Nieuwkoopseweg 21 (L1 – Bedrijfswoning, L2 – missende kasramen, R1 – ruigte en puin opslagplaats, R2 – braakliggend terrein met waterbassin)

Nieuwkoopseweg 44a

Het perceel aan de Nieuwkoopseweg 44a is circa 1 hectare groot. Aan de Nieuwkoopseweg bevindt zich de bedrijfswoning met enkele dichte coniferen en een oprit naar de achtergelegen kas. In de coniferen zijn geen grote nesten aangetroffen. Er bevindt zich ruimte achter de daklijsten van de bedrijfswoning, deze geven toegang tot de spouwmuur. De kas bestrijkt de rest van het perceel. Ook hier mist de kas enkele kasruiten.

L1

R1

L2

R2

Figuur 4. Huidige situatie Nieuwkoopseweg 44a (L1 – Perceel vanaf de Nieuwkoopseweg, L2 – Puin, kasruiten missen, R1 – Daklijsten met ruimte, R2 – Beplating, om missende kasruiten af te dichten)

Nieuwkoopseweg 46a

De bebouwing op het perceel aan de Nieuwkoopseweg 46a blijft grotendeels intact. De kas en bijbehorend waterbassin zal verwijderd worden. Aan de kas zit een schuur vast, welke interessant is voor kerkuil is steenmarter. De plafondbeplating van de voorruimte van de kas mist deels. Ook in deze kas geven ontbrekende kasruiten toegang naar binnen. Het waterbassin is begroeid met ruigtevegetatie.

L1

R1

L2

R2

Figuur 5. Huidige situatie Nieuwkoopseweg 46a (L1 – voorruimte van de kas vanaf de Nieuwkoopseweg, L2 – ontbrekende plafondplaten voorruimte, R1 – Ontbrekende kasruiten, R2 – begroeid waterbassin)

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

De kassen op alle drie de adressen langs de Nieuwkoopseweg zullen verwijderd worden. De woning aan de Nieuwkoopseweg 21 zal gehandhaafd blijven en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. Hiervoor zal de paardenbak ook verplaatst worden. De woning aan de Nieuwkoopseweg 44a zal gesloopt en herbouwd worden en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. De woning aan de Nieuwkoopseweg 46a zal gehandhaafd blijven en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. Een planning van de uit te voeren werkzaamheden is nog niet bekend.

3. METHODE

3.1 LEEFWIJZE VLEERMUIZEN

Vleermuizen maken in de loop van de seizoenen gebruik van een netwerk van verschillende verblijfplaatsen. Vanuit hun verblijfplaats vliegen vleermuizen naar hun foerageergebied via vliegroutes waarbij ze gebruik maken van lijnvormige elementen, zoals aaneengesloten bomenrijen en watergangen. Vleermuizen maken gebruik van gebouwen als verblijfplaats en er zijn ook boombewonende vleermuizen. Elke vleermuissoort heeft zijn specifieke eisen (zie voor meer informatie over vleermuizen www.vleermuis.net en de kennisdocumenten).

Vleermuizen zijn insectenetende zoogdieren en vinden hun voedsel op diverse locaties, zoals sloten, kanalen, plassen, bossen, bosranden, parken, bomenrijen, stadstuinen, weilanden en akkers. Iedere vleermuissoort heeft zijn eigen jachttechniek om insecten te vangen. Watervleermuizen foerageren bijvoorbeeld voornamelijk vlak boven het wateroppervlak, maar worden ook wel foeragerend langs bomen waargenomen. Dwergvleermuizen, rosse vleermuizen en laatvliegers vangen vooral prooien in de lucht.

Vliegroutes zijn routes tussen een verblijfplaats en een voedselgebied. Als een vliegroute onderbroken wordt door lichtvervuiling of andere barrières, is een verblijfplaats vaak moeilijker of niet meer bereikbaar omdat de vleermuizen zich niet meer kunnen oriënteren.

Vleermuizen hebben een sterke binding met de verblijfplaatsen omdat ze meestal ieder jaar opnieuw gebruikt worden. Tijdens de kraamtijd verzamelen de vrouwtjes zich in kraamkolonies. Tijdens de paarperiode in aug/sep proberen de mannetjes de vrouwtjes naar hun paarverblijf te lokken met zogenaamde paarroepjes. Tijdens de overwintering gaan de vleermuizen in winterrust en pas in het voorjaar begint de kraamtijd waarna de jongen in de periode mei/juni geboren worden.

3.2 LEEFWIJZE HUISMUS

Huismussen voelen zich thuis in voornamelijk dorpen en verouderd stedelijk gebied, waar de menselijke leefomgeving rommelig en gevarieerd is en waar voldoende groenstructuren aanwezig zijn. De huismus voedt zich met zaden, bloemknoppen, bessen, granen en insecten. Dit menu wordt aangevuld met voedsel aangeboden door mensen, zoals pinda's en vetbollen. De huismus broedt van eind maart tot in augustus en heeft circa twee tot drie legsels per broedseizoen. Deze legsels bestaan uit 4 tot 6 eieren. Huismussen broeden vaak in kolonieverband, waarbij bijvoorbeeld meerdere koppels in los van elkaar in hetzelfde huizenblok nestelen. Het nest wordt gemaakt in kieren en gaten van gebouwen, mussenkasten en vooral onder dakpannen. Het nest bestaat uit veren, haren en stukjes vegetatie. De broedduur is 11 tot 12 dagen en de jongen vliegen na circa 17 dagen uit. Hierna worden ze nog 1 tot 2 weken gevoerd door de ouders.

3.3 LEEFWIJZE KERKUIL

Kerkuilen zijn nacht actieve, plaats trouwe dieren die hun roest- en nestplaats zoeken op donkere rustige plekken in gebouwen als schuren of kerkstorens. Ze blijven het gehele jaar in de naaste omgeving van de broedplaats en gaan enkel uitzwerven bij strenge winters of in perioden met weinig voedsel. Het broedseizoen van kerkuil loopt van februari tot (ver) in het najaar. Het aantal eieren (tot 12, gemiddeld 4-7) en legsels (tot 3) per jaar is afhankelijk van het voedselaanbod.

De kerkuil is een soort die je vrijwel alleen tegenkomt in halfopen tot open cultuurlandschappen. Ze jagen met name in het open veld op vooral (veld)muizen. De voorkeur gaat uit naar gebieden waar gras- en bouwland wordt afgewisseld met structuurrijke akkerraden, houtwallen of bosjes.

3.4 LEEFWIJZE STEENUIL

Steenuilen zijn nacht actieve, plaats trouwe dieren die hun roest- en nestplaats zoeken op donkere rustige plekken in gebouwen als schuren of in natuurlijke holtes van bomen. Ze blijven het gehele jaar in de naaste omgeving van de broedplaats. Het broedseizoen van steenuil loopt van half april tot half juni.

De steenuil is een soort die een variatie aan houtwallen, heggen, weides en bomen nodig hebben. Ze zijn met name te vinden in kleinschalige cultuurlandschappen, maar ook in grootschalige landbouwgebieden waar deze variatie aanwezig is (bijvoorbeeld op boerenerven). Ze jagen met name in open terrein met lage vegetatie waar zitplaatsen van 1-1,5 m hoog aanwezig zijn.

3.5 LEEFWIJZE STEENMARTER

De steenmarter is een kleine nacht actieve martersoort. Van oorsprong kwam de steenmarter voor in steenachtige biotopen als steengroeven en in rotsige hellingen. In het westen van Nederland was deze soort lange tijd afwezig, maar hij breid zich steeds verder naar de westkust uit.

In stedelijk gebied komt de steenmarter voor in (vervallen) gebouwen. Het is een cultuurvolger met een voorkeur voor kleinschalige landbouw gebieden met oude schuren, heggen en houtwallen. De aanwezigheid van groenstructuren is noodzakelijk, aangezien dit het jachtgebied voor steenmarters vormt.

Het leefgebied van de steenmarter is groot. In een nacht legt het mannetje meestal 5 km af en het vrouwtje 3 km, maar dit kan oplopen tot wel 15 km per nacht. De steenmarter leeft solitair en maakt gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen binnen zijn/haar territorium. In een kier of nis, spouwmuur, boomholtes of in takkenhopen wordt een verblijfplaats gemaakt van diverse materialen. Steenmarters zijn in staat om door openingen van 5-6cm te kruipen om bij een verblijfplaats te komen.

Steenmarters verlaten hun verblijfplaats doorgaans niet wanneer het koud is of stormt. Het territorium van een mannetje overlapt meerdere territoria van vrouwtjes. Nabij de rustplaats legt een steenmarter soms voedselvoorraden aan. De paartijd van steenmarter loopt van juni tot augustus, waarna een verlengde draagtijd in gaat. In maart of april worden de jongen geboren waarna ze circa 3 maanden door de moeder verzorgd worden.

3.6 VERWACHTE SOORTEN EN FUNCTIES

Uit het uitgevoerd literatuuronderzoek en de quickscan (zie ATKB rapport p20488/rap01, versie 1.0 van 15-01-2021) blijkt dat het plangebied geschikt is als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De spouwmuur (van de woning aan de Nieuwkoopseweg 44a) is toegankelijk via de ruimte tussen de muur en de daklijst. Kassen zijn voor gebouwbewonende vleermuizen ongeschikt, maar de ruimte boven de plafondplaten van de voorruimtes van de kassen zijn mogelijk wel geschikt voor vleermuizen. De aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen in de voorruimtes van de kassen zijn dus niet uit te sluiten. Het plangebied is daarnaast geschikt voor huismus, steenuil en kerkuil (nest- en of roestplaats) en als verblijfplaats voor steenmarter.

3.7 VELDBEZOEK

Het naderonderzoek is uitgevoerd aan de hand van het landelijk vastgestelde protocollen voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017) en de door de Netwerk Groene Bureaus (NGB) opgestelde inventarisatieprotocollen voor huismus, steenuil en kerkuil. Dit zijn door de Zoogdierverseniging, het bevoegd gezag en het Netwerk Groene Bureaus (NGB) goedgekeurde methodieken. ATKB is als lid aangesloten bij het NGB. Voor steenmarter is een dergelijk protocol of kennisdocument niet opgesteld. Om deze reden is het onderzoek gebaseerd op de “Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming” van de provincie Noord-Brabant.

Deze protocollen geven allen aan dat meerdere onderzoeksronden nodig zijn om de verschillende functies van het gebied voor deze soorten in kaart te brengen. Voor vleermuizen geldt dat de bezoeken worden uitgevoerd in de vleermuisactieve periode tussen april en oktober. Waar mogelijk zijn de onderzoeken gecombineerd uitgevoerd. Hieronder wordt per soort het uitgevoerde onderzoek nader beschreven.

3.7.1 VLEERMUIZEN

Met behulp van een batdetector van het type Pettersson D240x of gelijkwaardig en zichtwaarnemingen kunnen verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen worden vastgesteld. Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden. Bepaalde vleermuisgeluiden (bijvoorbeeld van de groep *Myotis*) zijn in het veld lastiger te herkennen. Van deze geluiden zijn daarom met behulp van een opnameapparaat (Edirol R-09HR) gekoppeld aan de batdetector opnames gemaakt en deze zijn achteraf op kantoor met behulp van het programma Batsound geanalyseerd.

Voor het project zijn vier onderzoeksronden uitgevoerd in de periode mei 2021 t/m september 2021. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden (zie Tabel 1). Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, droog en weinig wind.

Tijdens de eerste twee veldbezoeken is op verschillende tijdstippen met behulp van de batdetector gepost op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Tijdens alle bezoeken is ook de functie van het omliggende terrein nader bekeken. Met de laatste twee veldbezoeken zijn diverse rondes om het plangebied en door de omgeving gelopen om de roepactiviteit en eventueel zwermgedrag te onderzoeken. Hierbij werd steeds op andere plekken gepost. De onderzoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen en naar de paarverblijfplaatsen zijn per ronde met twee personen uitgevoerd. Tabel 1 geeft een overzicht van de data en weersomstandigheden van de verschillende onderzoeken.

Tabel 1 Algemene gegevens van de uitgevoerde vleermuis onderzoeksronden

Ronde	Datum	Starttijd	Eindtijd	Zon onder/op	Weersomstandigheden	Onderzoek gericht op
1	26-05-2021	21:45	23:45	21:45	10 °C, droog, volledig bewolkt en windkracht 3 Bft uit W/NW richting	Kraamverblijven, zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
2	23-06-2021	03:20	05:20	05:15	13 °C, droog, licht bewolkt en windkracht 1 Bft uit N richting	Kraamverblijven, zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
3	1-09-2021	23:00	01:00	20:29	14 °C, droog, volledig bewolkt en windkracht 1 Bft uit N richting	Paarverblijven, (massa)winterverblijven, vliegroutes, foerageergebied
4	28-09-2021	22:00	00:00	19:26	14 °C, droog, licht bewolkt en windkracht 3 Bft uit ZZO richting	Paarverblijven, (massa)winterverblijven, vliegroutes, foerageergebied

3.7.2 HUISMUS, KERKUIL EN STEENUIL

Voor huismus is het kennisdocument voor de huismus (versie 1.0, juli 2017) gehanteerd. In 2 gerichte veldbezoeken wordt actief gelet op activiteit van huismussen. Denk hierbij aan foerageergedrag, schuilen, nest-indicerend (vervoeren van nestmateriaal en/of voedsel voor jongen), zang, gepiep van jongen, etc

Voor kerkuil en steenuil dienen drie onderzoeksronden uitgevoerd te worden. Voor steenuil mogen de bezoeken volgens het protocol plaatsvinden van februari t/m april, met minimaal 15 dagen tussen de bezoeken in. Voor kerkuil is in het kennisdocument geen onderzoeksperiode aangegeven. Op basis van expert judgement waarbij uitgegaan wordt van één legsel aan het begin van de broedperiode, is de onderzoeksperiode vastgesteld op februari t/m 15 mei. Voor beide soorten dienen de onderzoeken plaats te vinden van zonsondergang tot twee uur erna. In tabel 2 zijn de uitgevoerde onderzoeksronden weergegeven.

Voor steenuil en kerkuil vonden de laatste onderzoeken plaats buiten de voorgeschreven periode. Echter, door het zeer koude voorjaar is de natuur in zijn algeheel later. Tevens loopt het broedseizoen door tot half juni, waardoor in half mei broedlocaties nog aantoonbaar zijn. De betrouwbaarheid van het onderzoek is hierdoor niet in het geding.

Tabel 2 Algemene gegevens van de uitgevoerde onderzoeksronden voor huismus, kerkuil en steenuil

Ronde	Datum	Onderzoek gericht op
1	21-04-2021	Aanwezigheid, functie als nest- en of roestplek
2	15-06-2021	Aanwezigheid, als nest- en of roestplek en controle op braakballen overdag
3	29-06-2021	Aanwezigheid, functie als nest- en of roestplek

3.7.3 STEENMARTER

Gedurende een periode van zes weken werd 1 cameraval geplaatst in het plangebied, op voor steenmarter interessante plek in een bosschage naast puinhopen (figuur 6, gele ster).

Om de twee weken zijn de batterijen van de camera verwisseld en is het geheugenkaartje uitgelezen. Dit aangezien marters echte zwervers zijn en zich over het algemeen niet strikt beperken tot één vaste looproute. De beelden zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van steenmarter(s). Daarnaast is het plangebied onderzocht op sporen van de steenmarter, zoals prooiresten en uitwerpselen..

Tijdens het plaatsen van de camera is het voorgebouw van Nieuwkoopse weg 44a (figuur 4, R2) gecontroleerd op geschiktheid voor steenmarters en uilen. Dit gebouw werd als ongeschikt beoordeeld door het ontbreken van geschikte nestlocaties voor uilen of verblijfplaatsen van marterachtigen (kaal van binnen en geen plafondplaten). Daarom is alleen een cameraval geplaatst bij Nieuwkoopse weg 46a.

4. RESULTATEN VELDONDERZOEK

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het uitgevoerde naderonderzoek besproken waarbij wordt ingegaan op de functies van het gebied voor vleermuizen, huismus, kerkuil, steenuil en steenmarter. Gedurende het onderzoek zijn een aantal beschermde soorten waargenomen, namelijk:

- gewone dwergvleermuis (GD);
- ruige dwergvleermuis (RD);
- bosuil;
- bunzing.

4.1.1 VLEERMUIZEN

Gedurende het naderonderzoek zijn foeragerende en overvliegende gewone en enkele ruige dwergvleermuizen waargenomen (zie figuur 6). Binnen het plangebied is gedurende de vier rondes geen roepactiviteit waargenomen. Buiten het plangebied is wel roepactiviteit waargenomen, in de vorm van paarroepactiviteit van gewone dwergvleermuis. Het is echter uitgesloten dat deze binding heeft met het plangebied.

Verblijfplaatsen

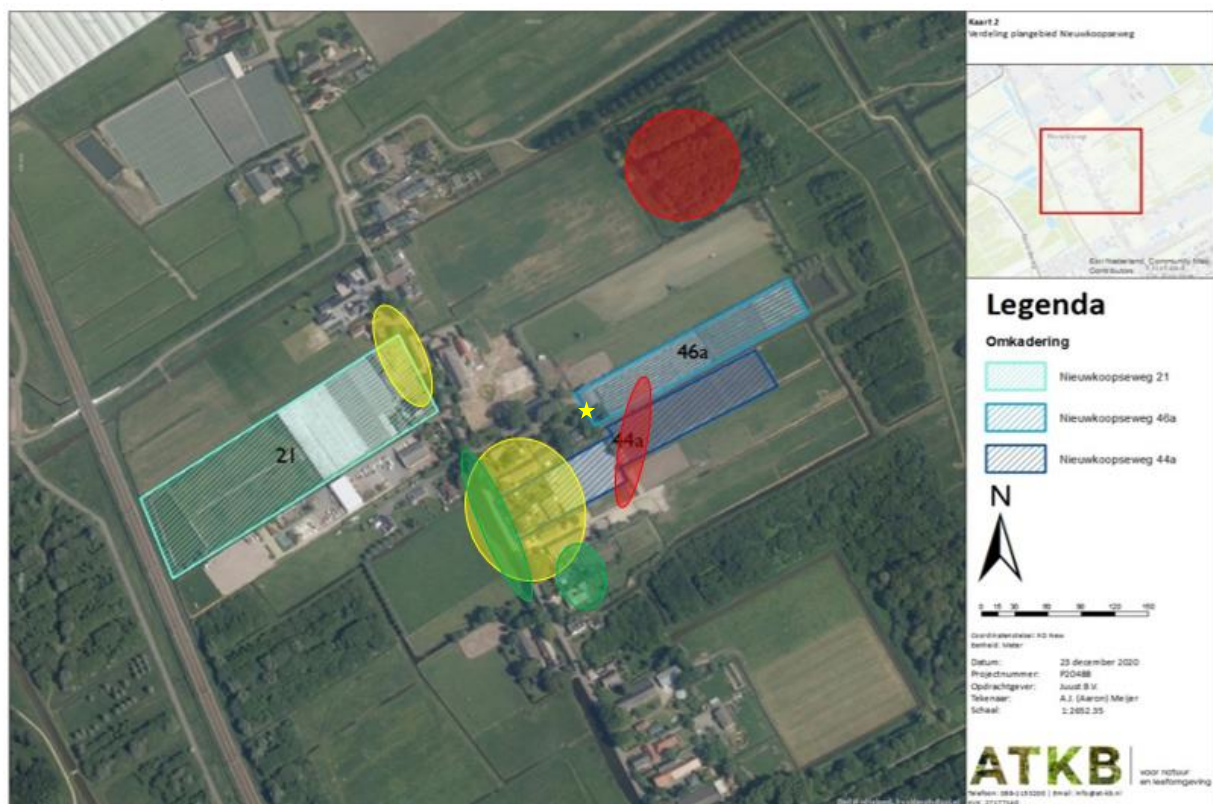
Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Aantikken van de gevels, in- en uitvliegen en zwermgedrag zijn niet waargenomen.

Vliegroutes

De bebouwing binnen het plangebied wordt door de aanwezige vleermuizen gebruikt om te navigeren naar andere (foerageer)gebieden of (massawinter)verblijfplaatsen. Het plangebied heeft daardoor een functie als vliegroute. Echter, door de aanwezigheid van alternatieve (grote) lijnvormige structuren als bomenrijen (langs de weg) en twee watergangen in de directe omgeving, kunnen deze vliegroutes als niet-essentieel worden gezien.

Foerageergebied

Het plangebied is geschikt als foerageergebied door de aanwezigheid van open water, ruigtes en opgaande begroeiing. Door de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving en de beperkte omvang van geschikt foerageergebied in het plangebied, is de functie van essentieel foerageergebied op voorhand uitgesloten.

Figuur 6. Foerageergebied nabij het plangebied van gewone dwergvleermuis (geel gearceerd), ruige dwergvleermuis (groen gearceerd) en de locatie waar bosuil is waargenomen (rood gearceerd). De gele ster is de locatie van de cameraval

4.1.2 HUISMUS

Tijdens het naderonderzoek is huismus niet aangetroffen. Daarnaast zijn geen sporen van huismus aangetroffen. Een functie van het plangebied voor huismus is uitgesloten.

4.1.3 KERKUIL

Verblijfplaats

Tijdens de quickscan (zie ATKB rapport p20488/rap01, versie 1.0 van 15-01-2021). zijn in de voorruimte van de kas aan de Nieuwkoopseweg 46a zijn tientallen braakballen van de kerkuil aangetroffen. Aangezien hier de plafondbeplating mist, was een nestplaats/roestplaats van de kerkuil op deze locatie niet uit te sluiten. Tijdens het naderonderzoek is de kerkuil echter niet waargenomen. Tevens zijn geen verse braakballen meer aangetroffen.

Foerageergebied en vliegroutes

In drie van de vier rondes is eenmaal een (overvliegende of roepende) bosuil waargenomen. Tijdens de ronde van 23 juni is de bosuil vliegend over nummer 44a waargenomen. Op 1 september is de bosuil vier keer roepend waargenomen in het bosrijke gebied ten Noordoosten van het plangebied. Daarnaast is de bosuil waargenomen vliegend boven het plangebied (zie figuur 7). De bosuil lijkt geen binding met het plangebied te hebben, aangezien het ontbreekt aangeschikt leef- en rustgebied. De bosuil gebruikt het plangebied slechts als vliegroute.

Functie plangebied

In het naderonderzoek is geen gebruik van het plangebied aangetoond, waardoor aangetoond is dat het plangebied geen essentiële functie voor kerkuil vervuld. Door de ligging nabij het plangebied valt deze wel binnen het leefgebied van de kerkuil en bereiken de kerkuilen hun foerageergebied door direct langs of over het plangebied te vliegen.

Een functie van het plangebied voor kerkuil is uitgesloten. Wel maakt bosuil mogelijk gebruik van het plangebied.

4.1.4 STEENUIL

Tijdens het naderonderzoek is steenuil niet aangetroffen. Daarnaast zijn geen sporen van steenuil aangetroffen. Een functie van het plangebied voor steenuil is uitgesloten.

4.1.5 STEENMARTER

Op de foto's van de wildcamera's zijn geen steenmarters aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van steenmarter in het plangebied is uitgesloten. Wel zijn diverse andere soorten waargenomen zoals de beschermde maar provinciaal vrijgestelde bunzing (met jongen). Daarnaast zijn katten, vogels (met name merels en koolmezen), egels en een wilde eend met pullen waargenomen. Figuur 7 laat een beeld zien met twee juveniele bunzingen, welke gemaakt is met een wildcamera binnen het plangebied.

De bunzingen zijn slechts op één dag waargenomen, dit betreft een doortrekkende familie. Er zijn geen sporen waargenomen die duiden op een verblijfplaats of langdurige aanwezigheid. Het plangebied is onderdeel van een groter leefgebied. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten en er dienen geen aparte maatregelen t.b.v. bunzings te worden genomen.

Figuur 7. Een foto gemaakt door de wildcamera. De foto toont twee juveniele bunzingen.

4.2 SAMENVATTING

Het plangebied heeft meerdere functies voor beschermde soorten, namelijk onderdeel van het leefgebied van:

- Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de vorm van vliegroute en foerageergebied;
- bosuil in de vorm van vliegroute;
- bunzing in de vorm van leef- en opgroeigebied.

5. EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige kerkuilen en rugstreeppadden in en nabij het plangebied. In de volgende paragrafen wordt per soort en gebruikersfunctie duidelijk welke effecten kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied wordt herontwikkeld, waarbij de huidige bebouwing grotendeels gesloopt wordt en vervangen wordt door nieuwbouw. Er wordt gebruik gemaakt van een trillingsarme heimethode om effecten op aanwezige fauna te minimaliseren. Het omliggende groen wordt (deels) verwijderd, maar de bomen blijven behouden.

5.2 VLEERMUIZEN

5.2.1 EFFECTEN

De vleermuizen kunnen tijdelijke effecten ondervinden als er met bouwverlichting wordt gewerkt. Vliegroutes en foerageergebied kan tijdelijk ongeschikt worden. Permanente negatieve effecten door de sloop en nieuwbouw zijn uitgesloten.

5.2.2 MAATREGELEN

Om tijdelijke effecten te voorkomen dient er zonder extra (bouw)verlichting gewerkt te worden gedurende de nacht. Werk gedurende de dag en zet de eventuele bouwverlichting gedurende de nacht uit. Wanneer geen (bouw)verlichting gedurende de nacht wordt toegepast, is er geen overtreding op de Wnb en dus geen ontheffing noodzakelijk.

5.3 ZORGPLICHT

5.3.1 EFFECTEN

Tijdens het naderonderzoek zijn bunzing en bosuil waargenomen. Bunzing valt onder de vrijgestelde soorten in Zuid-Holland en daarnaast zijn geen sporen aangetroffen die duiden op verblijfplaatsen of langdurige aanwezigheid. Bosuil gebruikt het gebied slechts als (niet essentiële) vliegroute.

5.3.2 MAATREGELEN

Om tijdelijke effecten te voorkomen dient er zoveel mogelijk overdag gewerkt te worden. Indien 's nachts gewerkt wordt dient er zoveel mogelijk zonder extra (bouw)verlichting gewerkt te worden. Werk daarnaast bij het verwijderen van beplanting zoveel mogelijk vanuit één kant naar een (relatief) veilige, beschutte locatie, zodat dieren de kans hebben om te ontsnappen. Indien deze adviezen worden opgevolgd is er geen overtreding op de Wnb en dus geen ontheffing noodzakelijk.

6. CONCLUSIES

6.1 FUNCTIES EN EFFECTEN

De kassen op alle drie de adressen langs de Nieuwkoopseweg zullen verwijderd worden. De woning aan de Nieuwkoopseweg 21 zal gehandhaafd blijven en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. Hiervoor zal de paardenbak ook verplaatst worden. De woning aan de Nieuwkoopseweg 44a zal gesloopt en herbouwd worden en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. De woning aan de Nieuwkoopseweg 46a zal gehandhaafd blijven en er zullen twee woningen bijgebouwd worden. Het perceel wordt opgesplitst in drie woonkavels en de overige delen van het perceel krijgen de bestemming 'Agrarisch-weide'. Hiervoor zal de paardenbak ook verplaatst worden.

Het plangebied bleek tijdens de quickscan geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen, door de aanwezigheid van woningen met open stootvoegen, overhangende dakpannen en een dakgoot. Door de rommelige schuren en de vondst van braakballen was kerkuil niet op voorhand uit te sluiten. De schuren bleken daarnaast geschikt als vaste rust- en verblijfplaats van steenmarter.

Door de voorgenomen sloop bleken negatieve effecten op verblijfplaatsen voor vleermuizen, jaarrond beschermde nesten van broedvogels en verblijfplaatsen van steenmarter niet op voorhand uit te sluiten. Mogelijk werden hierdoor verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (voorheen Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet) overtreden. In de quickscan is daarom aanbevolen om naderonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen, huismus, kerkuil, steenuil en steenmarter.

Uit het naderonderzoek blijkt dat het plangebied in gebruik is door gewone en ruige dwergvleermuis, bunzing en bosuil. Huismus, kerkuil, steenuil en steenmarter zijn tijdens het naderonderzoek, evenals hun sporen, niet aangetroffen. Het plangebied valt binnen het leefgebied van de gewone en ruige dwergvleermuizen, met de functie vliegroute en foerageergebied. Een functie als essentiële vliegroute of foerageergebied is echter uitgesloten. Tijdens het nader onderzoek zijn bunzing en bosuil aangetroffen. Bunzing valt onder de vrijgestelde soorten in Zuid-Holland. Bosuil gebruikt het gebied slechts als vliegroute.

6.2 MAATREGELEN EN ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

Om de effecten op aanwezige beschermde soorten en een overtreding van de wet natuurbescherming te voorkomen zijn de volgende maatregelen nodig:

- Werkzaamheden bij daglicht uitvoeren zodat er geen extra verlichting aanwezig is gedurende de nacht;
- Werk bij het verwijderen van beplanting zoveel mogelijk vanuit één kant naar een (relatief) veilige, beschutte locatie, zodat dieren de kans hebben om te ontsnappen;
- Werken buiten het broedseizoen (maart tot september) om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen.

Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden:

- voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de struiken en bomen rooien;
- Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog.

Als de struiken en bomen niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen:

- voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren.

7. LITERATUUR

Voor bovenliggend rapport is gebruik gemaakt van de volgende websites en literatuur:

1. Website van de Vogelbescherming Nederland; www.vogelbescherming.nl
2. Website van de Zoogdiervereniging; www.vzz.nl
3. Soorteninventarisatieprotocollen, versie juli 2017, Netwerk Groene Bureaus
4. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming, 11 oktober 2017, provincie Noord-Brabant
5. ATKB rapport p20488/rap01, versie 1.0 van 15-01-2021

